

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1409/23-U
Sp. zn. ČŠIU-S-282/23-U

Název	Dětský domov, Vysoká Pec 145, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 145, 431 59 Vysoká Pec
E-mail	dd.vysoka.pec@iol.cz
IČO	61 345 717
Identifikátor	600 029 042
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Libuše Houdová
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Vysoká Pec 145
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2023 – 6. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují povinnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Dětský domov, Vysoká Pec 145, příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo v dětském domově evidováno 31 dětí ve čtyřech rodinných skupinách. Šest dětí navštěvuje mateřskou školu, do základní školy dochází 16 dětí, z toho dvě do přípravné třídy. Šest dětí pokračuje ve středním vzdělávání, jedna zletilá nezaopatřená osoba, studující na vyšší odborné škole, pobývala v zařízení na základě smlouvy o prodlouženém pobytu. Mimo zařízení bylo jedno dítě s povolením dlouhodobého pobytu před umístěním do pěstounské péče, jedno na dlouhodobém úteku. Z celkového počtu má šest dětí diagnostikovaný speciální vzdělávací potřeby.

O své činnosti zařízení informuje prostřednictvím webových stránek www.ddvysokapec.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategické záměry rozvoje zařízení jsou orientovány na prohlubování partnerských vztahů se sociálními partnery a vytvoření kvalitních psychosociálních a materiálních podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí. Ředitelka se při naplňování cílů zaměřuje zejména na komplexní přípravu dětí k budoucímu samostatnému životu, úspěšné zakončení středního či vyššího vzdělávání a vyhledávání zájemců o pěstounskou péči. Ve spolupráci se všemi aktéry vzdělávání se ředitelce daří stanovené cíle dlouhodobě naplňovat. Za svou iniciativu, pomoc a osobní přístup k dětem opouštějícím dětský domov a ústavní výchovu dosáhla významného ocenění Bílá vrána v kategorii Poklad v srdci.

Od minulé inspekční činnosti přijala ředitelka účinná opatření k odstranění nedostatků zjištěných Českou školní inspekcí v oblasti stanovování a vyhodnocování cílů v Programech rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), spolupráce se školami a školskými poradenskými zařízeními. Vedení se však nedaří motivovat všechny vychovatele k jejich dalšímu vzdělávání, někteří nejsou dostatečně aktivní při zvyšování svých profesních dovedností. Psychologická pomoc je dětem poskytována ve spolupráci s externími psychology dětského diagnostického ústavu, speciálně pedagogickou péči zajišťuje podle potřeb a nastalých situací etoped střediska výchovné péče.

Uplatňovaný styl řízení vytváří dobré podmínky pro spolupráci zaměstnanců. Nově zavedená a ředitelkou realizovaná forma osobního koučinku vychovatelů napomáhá jejich psychické pohodě, což se pozitivně odráží při práci s dětmi. Otevřená komunikace se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu a využívání elektronického informačního systému přispívají k bezproblémovému přenosu informací, k vytváření přátelské atmosféry a příznivého pracovního prostředí. Rozdělení kompetencí a zodpovědnost za jednotlivé oblasti výchovy mezi ředitelkou zařízení a její zástupkyní není dostatečně funkční. Kontrolní a hodnotící činnosti jsou vykonávány, avšak jejich realizace není efektivní, což se negativně promítá např. do nejednotného postupu vychovatelů při vyhodnocování vzdělávacího procesu, udělování výchovných opatření a nedostatečné realizace hospitační činnosti.

Komunikaci s pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dětí i zákonnými zástupci zajišťuje sociální pracovnice, jejímž úkolem je i navázání bezprostředního kontaktu s rodinou po přijetí dítěte do zařízení, vyřizování návštěv a pobytů dětí v rodinách. Dětský domov podporuje kontakt dětí s biologickými rodiči a blízkými osobami, které však ve většině případů neprojevují o své děti zájem.

Strategické záměry rozvoje zařízení ředitelka úspěšně aplikuje do personální strategie. Genderově vyvážený kolektiv zaměstnanců umožňuje dětem identifikovat se s mužským i ženským vzorem chování. Večerní a noční služby jsou i nadále zajišťovány pracovníci sociální péče, nepedagogy, což neumožňuje operativní kvalifikované řešení výchovně vzdělávacích problémů dětí.

Materiálně-technické podmínky DD jsou na výborné úrovni. Ředitelka zařízení usiluje o postupnou renovaci prostor a odpovídající vybavení rodinných skupin, které se přibližuje podmínkám běžné rodiny. Zařízení vytváří podmínky pro blízké soužití sourozenců, pokud ze závažných důvodů není možné jejich společné umístění v rodinné skupině, zajišťují vychovatelé mezi sourozenci pravidelný osobní kontakt. Děti obývají esteticky a účelně zařízené jedno až dvoulůžkové pokoje, interiér dětských pokojů je vybaven s ohledem na věk dětí. Vystavené osobní fotografie dětí umocňují jejich pocit jistoty a bezpečí. Vhodná výzdoba rodinných skupin dětskými výtvarnými pracemi a výrobky dokládá podporu dětské tvořivosti. Mladší děti mají dostatek hraček, knih, didaktických i konstruktivních her. Obývací pokoje propojené s kuchyňským koutem jsou vhodným zázemím pro společné aktivity rodinných skupin a školní přípravu. Společná jídelna v přízemí budovy je využívána i pro komunitní účely, hudební, taneční nebo pohybové aktivity (např. stolní tenis). Rozsáhlá zahrada s dostatečným množstvím herních prvků vytváří výborné podmínky pro sportovní, relaxační i pracovní aktivity. Celodenní stravování mimo některých víkendových dnů v měsíci zajišťuje školní jídelna. Dle zájmu a možností si děti připravují pod dohledem pedagogů a s jejich pomocí jednoduchá jídla na bytech samy.

Dlouhodobá a systematická spolupráce s vnějšími partnery přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí a usnadňuje jejich přechod do samostatného života. Ředitelce se daří úspěšně získávat četné sponzorské finanční a věcné dary, které jsou používány především k nákupům vybavení, sportovních pomůcek a hraček, k realizaci kroužků, vzdělávacích a volnočasových aktivit či zážitkových výjezdů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti bylo hodnoceno vzdělávání ve všech rodinných skupinách napříč realizovanými činnostmi, které probíhaly v návaznosti na týdenní programy. Rodinné skupiny byly tvořeny dětmi různého věku, což odpovídalo skladbě běžných rodin a vytvářelo přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Výchovně vzdělávací činnost byla primárně zaměřena na vánoční přípravy spojené s prodejem vlastních výrobků na jarmarku, nácvik hudebního pásma koled a písní se zimní tematikou. Děti se společně účastnily rozsvěcení vánočního stromu v obci. Týdenní programy výchovně vzdělávacích činností jsou pestré, vychází z ročního plánu DD a školního vzdělávacího programu. Při jejich tvorbě vychovatelé přihlížejí k dosavadním znalostem a zkušenostem jednotlivých dětí, respektují jejich specifické potřeby i osobní problémy. Patrná je i cílená provázanost týdenních programů s PROD. Vychovatelé poskytovali dětem takovou míru samostatnosti rodinných skupin, aby se jejich každodenní život co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Děti byly motivovány a vedeny ke vzdělávání, pravidelné domácí přípravě na školu, sebeobsluze, úklidu svých pokojů, hudebním, pracovním a výtvarným činnostem. Dostatek času i prostoru měly k relaxaci ve formě volných her a zájmových činností. Podporovány byly zejména kompetence sociální, komunikativní, pracovní a kompetence k učení. Dětem s řečovými problémy poskytovali vychovatelé individuální péči. Při přípravě na vyučování vychovatelé zařazovali individuální formy práce, ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh. Nabízené aktivity probíhaly v klidné a přátelské atmosféře s empatickým a trpělivým přístupem všech vychovatelů. Během sledovaných

činností byly děti chváleny i motivovány, nedocházelo však ke zhodnocení činností a ověření splnění cíle či účelné zpětné vazbě s využitím sebehodnotících dovedností dětí. Při osobních rozhovorech oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, jsou v zařízení spokojené, svůj pobyt zde hodnotily převážně pozitivně. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkaly, se mají možnost vyjadřovat. Sdělily, že nejsou omezovány v přijímání návštěv, mají dostatek volnosti, samostatné vycházky mohou využívat denně a mají možnost navštěvovat aktivity mimo zařízení, telefonovat se svými blízkými. Užívání mobilních telefonů je jim v zásadě umožněno neomezeně podle stanovených pravidel. Přístup k bezpečnému internetu mají zajištěn. Vědí, že se mohou obracet se svými stížnostmi, náměty, připomínkami a osobními problémy na jednotlivé pedagogické pracovníky i ředitelku zařízení. K podání stížnosti neměly důvod, schránku důvěry nevyužívají, upřednostňují individuální setkání a pohovory s pedagogy.

Vzdělávání dětí vhodně doplňují např. jednodenní i vícedenní výlety a prázdninové pobyty, kulturní a sportovní akce, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí aj. V rámci efektivního naplnění volného času vychovatelé nabízejí dětem formou pravidelných kroužků sportovní a hudebně pohybové aktivity, zařazují činnosti rozvíjející kreativitu či zručnost (např. stolní tenis, stavění z lega). Děti si mohou vybrat podle vlastních preferencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prioritním záměrem všech zaměstnanců zařízení je rozvíjet každé dítě dle jeho individuálních potřeb, schopností a mentální úrovně tak, aby v době ukončení ústavní výchovy dosáhlo maximální dosažitelné úrovně osobnostního rozvoje. Hodnocení v rodinných skupinách je plně v kompetenci vychovatelů, případné nedodržení pravidel či špatné hodnocení ze školy řeší vychovatelé s dětmi operativně. V případě školní neúspěšnosti dětem věnují zvýšenou pozornost při přípravě na vyučování, mají možnost doučování. Výchovné a vzdělávací postupy používají s ohledem na specifika dítěte. Na týdenních setkáváních ředitelky s kmenovými vychovateli a dětmi v rodinných skupinách probíhá hodnocení jejich chování, školních výsledků i realizovaných aktivit. Děti zde mají možnost vyjádřit se ke svému hodnocení, případně k udělenému opatření, vyslovovat svá přání a navrhopvat změny související s chodem a režimem zařízení. Při svém rozhodování ředitelka přihlíží k návrhům a připomínkám dětí, spoluspráva či pravidelná komunitní setkávání všech dětí z DD zavedena nejsou. Velkou měrou jsou děti při hodnocení oceňovány sladkostmi, věcnými dárky či účastí na zajímavých akcích. Udělování kladných opatření, zejména navýšení kapesného, která podporují ve výchově žádoucí vzorce chování dětí a vhodně je motivují, používají pouze někteří vychovatelé. Tento nejednotný systém byl i negativně hodnocen některými dotazovanými dětmi. Analýzou předložené dokumentace bylo zjištěno, že vychovatelé využívají možnost tohoto navýšení zejména za reprezentaci DD nebo pomoc při pořádaných akcích, jen ojediněle jako motivační prostředek za dobré výsledky dětí ve škole či zdárné plnění cílů rozvoje osobnosti. Kapesné je dětem vypláceno v souladu s příslušnými právními předpisy, zároveň získávají i osobní dary a peněžité příspěvky k narozeninám nebo dalším obvyklým příležitostem.

Pro každé dítě kmenoví vychovatelé zpracovávají PROD se stanovením cílů k jejich dosažení. Jejich vyhodnocení probíhá pololetně, vychází z týdenních reedukačních záznamů a měsíčního vyhodnocení, děti se k němu mohou vyjadřovat. Výsledky výchovy a vzdělávání v DD i ze škol jsou při každodenní přípravě monitorovány a projednávány. Zařízení velmi dobře spolupracuje se školami, které děti navštěvují. Vychovatelé se ve

školách pravidelně informují o prospěchu a chování dětí, dochází na třídní schůzky. Nejen díky tomu se dlouhodobě daří dětem a mladým dospělým v zařízení pokračovat a úspěšně ukončovat další vzdělávání. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v pravidelné péči školských poradenských zařízení. Dětem s komunikačními a řečovými problémy poskytují individuální péči vychovatelé v součinnosti s klinickým logopedem.

Pedagogové vedou děti ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Systém preventivních aktivit a důsledné řešení vzniklých situací zmírňuje výskyt rizikového chování dětí. Minimální preventivní program je zaměřen na výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování, sexuální výchovu, bezpečný pohyb na sociálních sítích a kyberšikanu. V rámci prevence mají děti možnost navštěvovat kroužky pořádané externími subjekty. Zařízení každoročně pořádá turnaj v malé kopané, děti se účastní i dalších soutěží pořádaných jinými dětskými domovy. Děti jsou tak v dostatečné interakci se svými vrstevníky.

Zařízení připravuje děti na odchod do běžného života, intenzivně se dětem věnuje před odchodem z ústavní výchovy. Významnou pomocí při startu do samostatného života je také nastavený systém postupného osamostatňování dítěte s možností brigád či samostatného bydlení nezaopatřených zletilých osob ve cvičném bytě. Při odchodu jim zařízení pomáhá při hledání zaměstnání, případně bydlení, poskytuje materiální a finanční pomoc. Díky dlouholeté spolupráci s Nadačním fondem Veroniky Kašákové, široké síti sponzorů, neziskových organizací a různým projektům nabízí zařízení dětem možnost účastnit se besed a aktivit podporujících finanční gramotnost (např. projekt Začni správně), absolvování řídicího oprávnění, materiální pomoc při odchodu dětí ze zařízení a v neposlední řadě finanční balíček v maximální možné výši. Zařízení zůstává v kontaktu s dětmi i po ukončení pobytu, aktivně sleduje jejich socializaci a začlenění do společnosti. Pozitivní zpětnou vazbou je komunikace s dětmi i po letech, což značí velmi dobré mezilidské vztahy a pozitivní atmosféru celého zařízení.

Ředitelka zařízení aktivně podporuje umístění dětí do náhradních rodin. Od loňského roku se podařilo umístit sedm dětí do pěstounské péče.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Dlouhodobá a intenzivní spolupráce se sociálními partnery se pozitivně odráží ve výchovně vzdělávacích činnostech s dětmi, přípravě dětí k budoucímu samostatnému životu a materiálních podmínkách zařízení, které jsou na výborné úrovni.
- Od předchozího inspekčního hodnocení přijala ředitelka řadu účinných opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Přetrvávají nedostatky v pasivním přístupu pedagogů k jejich dalšímu vzdělávání. Noční dohledy jsou stále zajišťovány nepedagogickými pracovníky.
- Obměnou pedagogického sboru došlo k genderově vyváženému kolektivu zaměstnanců.

Silné stránky

- Dlouhodobá a systematická spolupráce s vnějšími partnery přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí a usnadňuje jejich přechod do samostatného života. (1.5)
- Úspěšná prezentace dětského domova na veřejnosti podporuje sociální dovednosti dětí a pozitivně ovlivňuje jejich začlenění do společnosti. (5.3)

- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo zařízení prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní a evaluační činnosti nejsou systematické a účinné. Zařízení nemá dostatečně definovány interní mechanismy pravidelného hodnocení kvality poskytované péče. (2.1)
- Pedagogové nepřístupují aktivně ke svému dalšímu vzdělávání a profesnímu rozvoji. (3.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Analyzovat vnitřní kontrolní systém, identifikovat jeho rizika a přijmout adekvátní opatření. Nastavit pravidla pro realizaci systematické a pravidelné evaluační činnosti (transparentnější a jednotný systém vyhodnocování vzdělávacích činností jednotlivých rodinných skupin včetně zhodnocení dětmi, při měsíčním hodnocení dětí více využívat udělování kladných opatření s navýšením kapesného tak, aby se stalo motivačním prostředkem za dobré výsledky dětí ve škole či zdárné plnění cílů rozvoje osobnosti).
- Zaměřit plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na získávání odborných dovedností, najít náhradní varianty sebevzdělávání např. ve formě webinářů apod.
- Zajistit přítomnost pedagogického pracovníka během nočních služeb.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny (č. j.: 118/2011, ze dne 11. 1. 2023)
2. Jmenovací list vydaný Radou Ústeckého kraje – jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky s účinností od 1. 8. 2012 na dobu 6 let (ze dne 21. 6. 2012)
3. Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitelky dnem 1. 8. 2018 – další šestileté období (č. j.: 3489/SMT/2018, ze dne 17. 7. 2018)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 1. 12. 2023)
5. Dlouhodobý strategický plán na období 2018-2024
6. Školní vzdělávací program dětského domova platný od 31. 8. 2023

7. Vnitřní řád dětského domova s platností od 23. 1. 2023
8. Roční plán dětského domova na školní rok 2023/2024
9. Roční plány rodinných skupin 2023/2024
10. Týdenní programy rodinných skupin, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
11. Zápisy z pedagogických porad vedených ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Minimální preventivní program na školní rok 2023/2024
13. Kniha denní evidence vedená elektronicky ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
14. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době inspekční činnosti, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, kapesné, žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
15. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově (listopad 2022–prosinec 2023)
16. Personální dokumentace zaměstnanců (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, psychické způsobilosti a trestní bezúhonnosti)
17. Vyjádření k doporučení ČŠI ze dne 16. 12. 2019
18. Inspekční zpráva Čj. ČŠIU-1369/19-U ze dne 24. 10. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Romana Vencová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka

Mgr. Jaroslav Máliš, školní inspektor

4. 1. 2024